

## TEME DANA

Slaven Letica, saborski zastupnik i kandidat za predsjednika Republike

# Hrvatski predsjednik ima najveće ovlasti od svih u srednjoj Europi

Predsjednik ima tolike ovlasti da mora biti kvalificiran, on mora znati. Moje formalno obrazovanje i profesionalno iskustvo dopuštaju mi da koristim slogan »Predsjednik koji zna«/ O objavi transkripata razgovora s dr. Jovanom Raškovićem odlučio je dr. Tuđman, a ja sam se, naravno, s time složio

## Dubravko Grakalić

ZAGREB – Dr. Slaven Letica, saborski zastupnik i neovisni predsjednički kandidat, vrlo je aktivan i u međustranačkim kontaktima Hrvatske stranke prava koja ga podupire na predsjedničkim izborima. Osim toga, počeo je s predsjedničkom kampanjom, u kojoj je već dobio nekoliko neugodnih udaraca u medijima. U razgovoru za *Vjesnik* odgovorio je na neke od njih.

● **HSP je održao »tajne«** sastanke s vrhom HDZ-a, a potom i SDP-a. Sudjelovali ste na njima. Možete li nam reći o čemu ste raspravljali s Ivom Sanaderom i Ivicom Račanom?

- Bio je to sastanak s predsjednikom Vlade, a ne s HDZ-om. Razgovaralo se, dakle, o predsjedničkim izborima, te o istražnim povjerenstvima za Viktora Lenca i Miomira Žužula. Tema je bila i istražno povjerenstvo koje bi se bavilo transkriptima iz ureda pokojnog predsjednika Franje Tuđmana. Ono se u javnosti pogrešno prikazuje kao povjerenstvo koje bi se bavilo samo brijunskim zapisnicima.

● **Koje su bile teme za razgovor sa SDP-om?**

- Uglavnom je riječ o istim temama.

● **U Saboru su, u raspravi, neki zastupnici rekli da je Letica prvi počeo s »dilanjem«** transkripata još 1990.

- Naravno da su pokušali tako nešto dokazati. Vratio sam se s puta na koji sam krenuo i rekao banalnu istinu: 1990. je tadašnji predsjednik Saveza komunista Ivica Račan dopustio razoružanje Hrvatske. Dr. Tuđman i vodstvo hrvatske države našlo se u apsurdnoj situaciji, svjesni opasnosti, ali nenaoružani. Imali smo javnost kao jedini zaštitni mehanizam. Domaća javnost bila nam je dijelom nesklona, kao i dio tiska. O



U drugi krug ući ćemo Jadranka Kosor i ja: Slaven Letica

objavi transkripata razgovora s dr. Jovanom Raškovićem odlučio je dr. Tuđman, a ja sam se, naravno, s time složio.

● **Predizborna kampanja za predsjedničke izbore počinje po-**

četkom prosinca. Pretkampanja je počela prljavo, kako će se sve to nastaviti?

- Postoje tri tipa kampanja. Pozitivne koje su neostvareni ideal, negativne koje su poželjne i mogu

## Kod Bajića sam vidio »spis Čačić« visok devedeset centimetara

● **Priča o financijskim malverzacijama u Hrvatskom teniskom savezu, koju objavljuje »Nacional«, dosta je intrigantna.**

- Riječ je o pokušaju da me se diskreditira. Ali, prije svega moram se ispričati državnom odvjetniku Mladenu Bajiću, što sada i činim. Početkom godine poslao sam predsjedniku Vlade dva tajna aneksa ugovora, koje je potpisao tadašnji predsjednik uprave Hrvatskih autocesta Stanko Kovač.

Odnosili su se na Malu kapelu - za 48 milijuna kuna dobitka ako se radovi fiktivno prije završe, te na osobni nalog Radimira Čačića - da se Bechtelu za prijevremeno završavanje posla isplati čak 20

milijuna dolara.

Ispriča se odnosi na to što sam prije nekoliko dana kod gospodina Bajića vidio spis Čačić visok devedeset centimetara. Jedino što još nije napravljeno jest saslušanje Radimira Čačića. Treba se otkriti mnoštvo mutnih poslova na autocestama.

Zbog toga ti ljudi rade skandal iz Hrvatske teniske akademije koju sam dobio od hrvatske vlade. Vlada je, na inicijativu Ivica Račana, poklonila Teniskom savezu centar vrijedan nekoliko milijuna eura.

Čačić ga je sada prepustio nekim privatnim dilerima, koji me preko *Nacionala* pokušavaju ocrniti u vezi s nekakvom mjenicom.

## Goebbels i Goebbels

● **Čini se da je za HSP zatopljenje odnosa s Beogradom došlo prerano. Kako gledate na to?**

- Podržavam poboljšanje odnosa Hrvatske i Srbije, ali ono što razlikuje mene i HSP od drugih stranaka i predsjedničkih kandidata je to što mi mislimo da treba pokrenuti temu ratne štete i reparacije. No, kad me već pitate o odno-

sima sa Srbijom, želim iskazati prosvjed zbog gostovanja Aleksandra Tijanića na Hrvatskoj televiziji.

● **Nije vam se svidio razgovor sa srbijanskim Goebbelsom?**

- Nikako. Riječ je o ministru informiranja u vladi ratnog zločinca. To je kao da je Goebbels dao 1951. intervju BBC-u.

pridonijeti općem dobru te prljave kampanje. Mislim da će neki predsjednički kandidati, koji nemaju ništa ni dobiti niti izgubiti, koristiti prljavu kampanju. Glavna tri predsjednička kandidata,

Mesić, Kosor i ja, nećemo voditi prljavu kampanju, iako je Mesić s njome već otpočeo.

● **Očekujete li najžešće napade iz kruga oko HNS-a, matične stranke predsjednika Republike?**

- Apsolutno. Piše se da predsjednika Mesića podržava sedam stranaka. Ja bih rekao da njega podržavaju različiti projekti.

● **Koji su to projekti?**

- To su Družba Adria, koja će praktički uništiti Jadran. Podržava ga sporazum Račan-Drnovšek, kojim se ustupa Slovincima pola Savudrijske vale. Zatim su to projekti s očitim sukobom interesa Radimira Čačića, Srećka Ferencaka i njihova kruga u POS-u i Autocestama. Predsjednika podržava i sistem organiziranog kriminala, na koji je ukazao bivši ravnatelj policije Ranko Ostojić, javno tvrdeći kako su najbliži suradnici Stipe Mesića - Željko Bačić, Franjo Turek i Ivo Pukančić - povezani s organiziranim kriminalom. Iz tih krugova očekujem napade na mene u predizbornoj kampanji.

● **Što znači slogan »Predsjednik koji zna«. Što Mesić ne zna?**

- Stvoren je dojam u javnosti da predsjednik mora biti fikus. Moja analiza, koju sam pretočio u izborni program, pokazuje da hrvatski predsjednik ima najveće ovlasti od svih u srednjoj Europi. Predsjednik ima toliko velike ovlasti da mora biti kvalificiran, on mora znati. Moje formalno obrazovanje i profesionalno iskustvo dopuštaju mi da koristim taj slogan. Imao sam osam slogana koje sam testirao na fokusnoj skupini i taj se pokazao najboljim. Dobar je čak za drugi krug. Ispada - »predsjednik, zna se«.

● **Pa niste vi kandidat HDZ-a, nego Jadranka Kosor, koju ćete, kažete, podržati u drugom krugu? Ili prognozirate kako ćete u drugi krug?**

- Teško je biti dobar prognozer. Kad sam 1995. tvrdio kako bi Mesić mogao biti predsjednik, izgledalo je neozbiljno. Sada sam siguran da Mesić neće u drugi krug. Vjerujem da ćemo u drugi krug ući Jadranka Kosor i ja.

## Zapinjje privatizacija državnog poljoprivrednog zemljišta Seljacima nude doživotno uzdržavanje u zamjenu za zemlju

U Ministarstvu upozoravaju da se pojedini načelnici općina ponašaju kao lokalni šerifi i čekaju svoju priliku da zarade na prodaji državne zemlje/ Bivši korisnici poljoprivrednog zemljišta, u prvom redu propali PIK-ovi, ostali su dužni državi više od 200 milijuna kuna, dok seljake nitko nikad nije sanirao niti im otpisivao dugove, kaže Darko Grivičić, predsjednik Seljačkog saveza

## Marinko Petković

ZAGREB – Kako *Vjesnik* doznaje, neki građevinski poduzetnici na području Kloštar Ivanića seljacima bez mirovine ili onima slabijeg imovinskog stanja nude doživotno uzdržavanje uz sklapanje privremenog ugovora za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u građevinsko. U Slavoniji, istodobno, zbog spornog vlasništva nad plodnom zemljom ponovo su izbili sukobi »starih« i novih korisnika državnog poljoprivrednog zemljišta. Novi vlasnici zemljišta se bune jer ne mogu ući u posjed te dobiti poticaje za zemlju dobivenu na natječaju.

## Zemljište zaraslo u korov

Predsjednik Hrvatskog seljačkog saveza Darko Grivičić kaže *Vjesniku* da je do zbrke na terenu došlo zbog članka 68. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, prema kojem bi dosadašnji korisnici državne zemlje ostali u njegovu posjedu. Dodao je da takvo što ne dolazi u obzir, jer su bivši korisnici poljoprivrednog zemljišta, u prvom redu to su propali PIK-

ovi, ostali dužni državi više od 200 milijuna kuna. Seljake pak, kaže Grivičić, nitko nikad nije sanirao niti im otpisivao dugove.

No, ni nakon dvije godine provođenja Zakona o poljoprivrednom zemljištu, u vezi s kojim je bilo nesuglasica i prilikom donošenja u Saboru, nije značajnije zaživjela prodaja, davanje u zakup i koncesiju poljoprivrednog zemljišta. Riječ je o više od 1,2 milijuna hektara državnog poljoprivrednog zemljišta, od čega je 440.000 hektara obradivo. Inače, u Hrvatskoj ima više od tri milijuna hektara poljoprivrednog zemljišta. No, izuzev pet slavonskih županija, poljoprivredno zemljište najčešće stoji zapušteno i zaraslo u korov.

Problem je što se zemlja na selu tradicionalno ne prodaje. Nisu sredene ni zemljišne knjige pa je sporan i upis vlasništva, jer izvodi iz gruntovnice najčešće ne odgovaraju onima u katastru i slično. No, pokazalo se da ni kakvi poticaji i naknade, za što se godišnje iz proračuna izdvoji oko milijardu i pol kuna, ne mogu uroditi plodom na samo 2,8 hektara ze-

mlje kolika je površina prosječnog zemljišnog posjeda. Primjerice, prosječan zemljišni posjed u EU prostire se na 20 hektara.

## Ubrzana sadnja vinograda, maslinika...

Prema podacima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva dosad su 391 općina i grad dostavili programe raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem. Njih 259 je dobilo suglasnost Ministarstva, za 61 program je zatražena dopuna, 149 jedinica lokalne uprave nije dostavilo program, a njih 64 je izjavilo da nemaju državno poljoprivredno zemljište.

U Ministarstvu upozoravaju da se pojedini načelnici općina, bez obzira na stranačku pripadnost, ponašaju kao lokalni šerifi i čekaju svoju priliku da nešto zarade na prodaji državne zemlje. Za to je kriv zakon koji je dao mogućnost lokalnoj zajednici da odlučuje o svojim prirodnim resursima, jer najbolje poznaje situaciju na terenu odnosno tko se stvarno bavi poljoprivredom. Država je htjela zadržati mogućnost kontrole putem davanja suglasnosti na svaki program.

No, dok traju beskonačna natezanja zbog programa raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem u unutrašnjosti zemlje, u Ministarstvu su odlučili čak 350.000 hektara šumskog zemljišta u priobalju i na otocima prenamijeniti u zemljište za sadnju dugogodišnjih nasada.

Riječ je o ubrzanj sadnji vinograda, maslinika i voćnjaka u nekoliko sljedećih godina. Nakon ulaska Hrvatske u EU cijena poljoprivrednog zemljišta, kako se očekuje, trebala bi biti osjetno veća.



Država posjeduje 1,2 milijuna hektara poljoprivrednog zemljišta, od čega je 440.000 hektara obradivo: Sukobi starih i novih korisnika tog zemljišta česti su u Viškovcima

## Konstrukcije o skrovištima odbjegloga generala

# Gotovina nije u Sjevernoj Irskoj

Tekst objavljen u »Belfast Telegraphu« sadrži dvije netočnosti: Arkana nije ubio Irac »The Striker« niti je Gotovina optužen za zločine tijekom rata u BiH / Slučaj odbjegloga generala postao je moneta za potkusurivanje ne samo u Hrvatskoj nego i u unutarnjopolitičkim odnosima u samoj Britaniji, ali i susjednoj Irskoj

## Željko Peratović

ZAGREB – Priča da se odbjegli general Ante Gotovina već mjesec dana skriva u sjevernom dijelu Irske, koju je prošle nedjelje objavio *Belfast Telegraph*, a prenijele neke hrvatske novine, je na jako klimavim nogama a zbog dvije očite neistine koje je svjetski list publicirao.

U dijelu gdje se govori o Ircu koji je blizak terorističkoj organizaciji Prava IRA (Real Irish Republican Army), izvjesnom »The Striker« a koji je navodno sreo Gotovinu skrivajući u Irskoj, kaže se da je taj čovjek ubio Željka Ražnatovića Arkana.

Iole ozbiljniji istraživački novinar, kakvim se predstavlja autor teksta u *Belfast Telegraphu*, trebao bi znati da se nekim osumnjičenicima za Arkanovo ubojstvo suđi u Srbiji: Draganu Nikoliću Gagiju, Dobroslavu Gavriću i Milanu Đuričiću Mikiju. Također, srbijanski mediji nedavno su pisali da su u atentatima ubijeni neki od suorganizatora Arkanova ubojstva - Branko Jeftović zvani Jorga i Zoran Uskoković Skole, a da su preostali navodni suorganizatori Andrija Drašković i Zoran Nedović Šok izbjegli smrt u atentatima. Nitko nikad nije tvrdio da je neki Irac sudjelovao u Arkanovu ubojstvu.

Druga netočnost tiče se navoda s kraja teksta, a odnosi se na optužnicu Haaškog suda, gdje se kaže da je Gotovina optužen za ratne zločine tijekom ratnog sukoba u BiH 1995. godine.

## U konstrukcije upletena i Srbija

Iako se špekuliralo o tome da bi Gotovina optužnica mogla biti proširena i na događaje u BiH nakon »Oluj«, službeno se ona još odnosi na događaje u Hrvatskoj. Da bi se to provjerilo ne treba



MUP je u rujnu pretraživao zadarsku kuću navodnoga Gotoviniina pomagača u bijegu Željka Dilbera

biti novinar. Dovoljno se služiti Internetom i posjetiti stranicu Haaškog suda.

To nije prvi put da neke britanske novine (Belfast je glavni grad Sjeverne Irske, dijela Velike Britanije) optužuju Pravu IRA-u da skriva Gotovinu, a za što bi kao potvrdu trebale poslužiti poluinformacije da je Gotovina preko umirovljenoga generala Ivana Andabaka umiješan u šverc oružjem iz Hrvatske sjevernoirskoj terorističkoj organizaciji, koja je navodno eksplozivom iz Hrvatske digla u zrak i sjedište britanske agencije MI6.

Tako je slučaj odbjegloga generala postao moneta za potkusurivanje ne samo u Hrvatskoj nego i u unutarnjopolitičkim odnosima u samoj Britaniji, ali i susjednoj Irskoj.

U konstrukcije s Gotovinom upletena je i Srbija. Tako je jedan tjednik objavio maštovitu priču da su mađjaši iz Srbije pokušali oti

generalovu djecu, ali da su odlučnom akcijom njegovih prijatelja, najprije isprebijani a potom transportirani natrag u Srbiju. Na pitanje ima li u tome istine, ugledni beogradski stručnjak za organizirani kriminal Dobrovoje Radovanović izjavio je za *Vjesnik* da je riječ o čistoj fantaziji.

## Priča o otmici djece fantazija

Nitko u Srbiji nije čuo za imena navodnih beogradskih mafijaša koji su trebali oti Gotovinu djecu.

Božidar Spasić, bivši savezni inspektor Udbe i vlasnik detektivske agencije SIA-e, rekao nam je da priča o otmicima iz Beograda »ne pije vodu«.

»Tko zna koji su motivi da se u priču o Gotovini uplete Beograd. No sigurno je da ono što je objavljeno nema veze sa zdravim razumom. Počevši od toga da bi se - čak i kad bi to bila istina - posta-

vilo pitanje kako to da su u Hrvatskoj Gotovini prijatelji sposobniji i jači od službenih policijskih organa i tajnih službi, do toga da se automatski pištolj »ultimax«, kojim su se navodno poslužili Gotovini prijatelji, na javnom mjestu ne može nositi skriven ispod odjeće čak ni zimi zbog svoje veličine i izgleda«, kaže Spasić.

On podsjeća da se svojedobno u Hrvatskoj pisalo da je Željko Ražnatović Arkan pušten iz hrvatskog zatvora 1991. jer su njegovi ljudi u Srbiji zarobili kćer pokojnog predsjednika Franje Tuđmana.

»Te tvrdnje su također glupost. Da je Nevenka Tuđman bila zatvorena u Srbiji, najprije bi se time pohvalio sam Arkan kad se vratio u Beograd, a vjerojatno bi i pokojni Tuđman - kad mu se kći našla na sigurnom - iz te priče, da je istinita, napravio sebi spomenik«, zaključuje Spasić.